

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA SLOVENISTIKO

JANJA RIBIČ

**Izražanje ujemanja med povedkom in osebkom v
kopulativnih stavkih**

Diplomsko delo

Mentorica: Izr. prof. dr. Mojca Smolej

Dvopredmetni univerzitetni
študijski program prve stopnje:
Slovenistika

Ljubljana, 2015

Zahvala

Izr. prof. dr. Mojci Smolej se zahvaljujem za vse napotke in usmeritve pri pisanju diplomske naloge. Hvala doc. dr. Frančiški Lipovšek za pomoč pri kontrastivni analizi.

Zahvaljujem se tudi mami, očetu in bratu Dejanu, da mi vedno stojijo ob strani, verjamejo vame in me spodbujajo. Tadeja, lepo je najti najboljšo prijateljico v sošolki, hvala ti za vse.

Izvleček: Izražanje ujemanja med povedkom in osebkom v kopulativnih stavkih

Diplomsko delo obravnava ujemanje med povedkom in osebkom v posebnem tipu stavkov, imenovanem kopulativni stavki, pri katerem imamo obliko [*samostalniška besedna zveza*] – [*vez biti*] – [*samostalniška besedna zveza*]. Ta jezikovni problem je v slovenščini (pa tudi v angleščini) še nerazrešen, teorije o njem pa se razlikujejo in si občasno celo nasprotujejo. Primeri iz korpusa Gigafida in iz raznih angleških virov kažejo na neenotnost uporabe. Glavni namen diplomskega dela je zbrati in povzeti do sedaj napisano teorijo o tem problemu in pokomentirati primere, ki najbolj izstopajo.

Ključne besede: ujemanje, osebek, povedek, vez, povedkovo določilo

Abstract: Subject-verb agreement in copulative sentences

The thesis discusses the subject-verb agreement in a special type of sentences called copulative sentences with the structure [*nominal phrase*] – [*copula be*] – [*nominal phrase*]. This linguistic problem remains unsolved in Slovene (also in English), and the theories concerning it differentiate and often even contradict each other. The examples found in the Slovenian corpus Gigafida and various English sources show disunity in usage. The main purpose of the thesis is to collect and summarize the theories that have been written so far concerning this problem, and to comment on the examples that stand out the most.

Key words: agreement, subject, predicator, copula, subject complement

Kazalo vsebine

1 Uvod.....	5
2 Skladijska razmerja.....	6
3 Načini za izražanje podrednega razmerja.....	6
4 Ujemanje med osebkom in povedkom v stavkih tipa SZ – vez biti – SZ	6
4.1 Jože Toporišič	7
4.2 Varja Cvetko Orešnik, Janez Orešnik	7
4.3 Olga Kunst-Gnamuš.....	9
5 Kontrastivna primerjava z angleščino	10
6 Pregled izbranih primerov	11
6.1 Korpus Gigafida – izbrani samostalniki.....	12
6.2 Korpus Gigafida – kraji, države	25
6.3 Primeri ujemanja iz angleških virov.....	25
6.4 Ugotovitve.....	26
7 Zaključek	27
8 Povzetek	28
9 Literatura in viri	29
9.1 Literatura	29
9.2 Viri	29

1 Uvod

Osnovno pravilo za ujemanje med povedkom in osebkom je jasno; osebek določa obliko povedka. Ljudje to pravilo uporabljamo ves čas, saj so stavki tipa *osebek - povedek* zelo pogosti. Težava se pojavi pri tvorjenju stavkov, kjer želimo nek samostalnik opisati ali pa določiti z drugim in pri tem uporabimo navidez izjemno preprost in vsestranski glagol *biti*. Če želimo povedati, da nam je v osnovni šoli probleme povzročala matematika, lahko rečemo, da je bila matematika problematična. Rečemo pa lahko tudi: »*Matematika je bila pravi problem.*« In že imamo sami problem – če zamenjamo vrsti red samostalnikov, dobimo poved: »*Pravi problem je bila matematika.*« Bi mogoče morali reči: »*Pravi problem je bil matematika,*« da bi bila poved slovnično pravilna? Stavki tega tipa so v jeziku izjemno pogosti, na primer pri definicijah, kjer pojmu, ki ga želimo opredeliti, pripišemo njegovo nadpomenko. In že spet imamo stavek tipa *SZ¹ biti SZ*. Pri odločanju o izbiri oblike povedkove vezi v takih primerih imamo težave že rojeni govorniki, ki se večinoma zanašamo na svoj jezikovni čut, saj je bilo o tej tematiki napisanega zelo malo.

Namen moje diplomske naloge je povzeti do zdaj napisane teorije o tematiki ujemanja povedka in osebka v stavkih tipa *SZ biti SZ* v slovenščini, jih v grobem kontrastivno primerjati s stanjem v angleščini ter s pomočjo primerov iz korpusa in knjig ugotoviti dejansko rabo.

Najprej bom v diplomski nalogi navedla in definirala skladenjska razmerja v slovenščini in načine za izražanje podrednega skladenjskega razmerja, nato pa se bom osredotočila na ujemanje med osebkom in povedkom s poudarkom na ujemanju med njima v kopulativnih stavkih, kjer bom povzela Toporišičevo teorijo ter dva članka, ki se podrobneje ukvarjata s tem tipom ujemanja, in sicer članek C. Orešnik in Orešnika ter članek Kunst-Gnamuš. Sledi kontrastivna primerjava z angleščino, kjer bom omenila različne pristope jezikoslovcev do tega jezikoslovnega problema. V naslednjem poglavju bom predstavila izbrane primere iz korpusa Gigafida ter iz raznih angleških virov. Nekatere primere, ki najbolj izstopajo, bom tudi komentirala. V zaključku bom navedla glavne ugotovitve in sklepe te diplomske naloge.

---

¹ Kratica SZ v diplomski nalogi označuje samostalniško besedno zvezo.

2 Skladenjska razmerja

Smolej (2011: 47) definira skladdenjsko razmerje kot »pomensko in oblikovno odvisnost oz. povezanost besed, besednih zvez in stavkov«. Skladenjska razmerja deli na:

- podredno skladdenjsko razmerje – razmerje med glavnim in odvisnim stavkom ali v besedni zvezi med jedrno in od nje odvisno besedo.
- priredno skladdenjsko razmerje – razmerje med dvema enakovrednima stavkoma (ali med več enakovrednih stavkov) oziroma med dvema enakovrednima besedama ali besednima zvezama (ali več).
- soredno skladdenjsko razmerje – razmerje med neglagolskim in glagolskim (glavnim) stavkov; med njima ni izraženega podrednega ali prirednega razmerja.

3 Načini za izražanje podrednega razmerja

Smolej (2011: 47) navaja tri načine za izražanje podrednega razmerja:

- ujemanje
  - a) med besedami v samostalniški besedni zvezi pride do ujemanja v spolu, številu, sklonu in osebi – prilastek se skladdenjsko ravna po odnosnici (npr. *utrujena študentka, sosedova Ana*)
  - b) med glagolom v povedku in samostalniško besedo v osebku, kjer se povedek ravna po osebku v spolu, osebi in številu (*Ana je brala časopis*)
- vezava
  - a) glagol narekuje sklon predmeta (*gledati televizijo*)
  - b) nekatere pridevniške besede z vezavno močjo (*zaljubljen v Ano, zvest svoji ženi*)
  - c) izglagolske in izpridevniške tvorjenke z vezavno močjo (*gledanje televizije*)
  - d) izrazi za količino oz. mero in dele z vezavno močjo (*5 študentov, nekaj študentov, liter vode, dno jame*)
  - e) glagol izjemoma sklonsko vpliva tudi na glagolske predložne morfeme, ki so pomensko del predložnih prislovnih določil (*hoditi po žerjavici, vstopiti v dvorano, živeti v študentskem domu, iti v šolo*)
- primik – določilo in jedro sta povezana samo na pomenski ravni, jedro ne vpliva na obliko določila (*ostati doma, govoriti kot otrok, jutri zvečer, hotel Luna, knjiga od mame*)

4 Ujemanje med osebkom in povedkom v stavkih tipa SZ – vez biti – SZ

V tem poglavju bodo predstavljeni trije različni pogledi na jezikovni problem, o katerem govori moja diplomska naloga, najprej bom povzela Toporišičevo teorijo, sledita še članek C. Orešnik in Orešnika ter članek Kunst-Gnamuš.

4.1 Jože Toporišič

Toporišič (1982: 157) razmerje med osebkom in povedkom imenuje prisojevalno razmerje². Zanj je značilno, da »osebek vpliva na obliko povedka v sklonu, spolu in številu« (Toporišič 1982: 157). Povedkovo določilo pa je nesamostojni stavčni člen ob pomensko nepopolnih glagolih stanja in poteka; je del povedkove besedne zveze, glagol ob njem imenujemo vez ali kopula (Toporišič 2004: 557).

Toporišič (2004: 608) navaja, da osebek zahteva ujemanje povedka (ujemati se mora v osebi, številu, spolu in sklonu), vendar pa dodaja (2004: 609), da osebek ne vpliva na obliko povedkove vezi, ko je v povedkovem določilu samostalnik v dvojini ali v množini – takrat je vez kljub edninskemu osebkju v dvojini ali v množini, na primer: *To mesto so Brežice, To sta sosedova dva, Ta silna množica so protestniki, Starši sta oče in mati*. Toporišič navaja še primere *To mesto niso bile Brežice, ampak je bilo Krško / bil Ptuj* (1992: 200), *Ta kip sta Rodinova Ljubimca, Ta jed so ribe* (1992: 338).

Toporišič (1982: 158) poda primer *Tomaž je bil otrok*, kjer se sprašuje, kateri imenovalnik je tu osebek in kateri je povedkovo določilo. Pravi, da spol povedkovega samostalnika³ ne more vplivati na spol povedkovega glagola. Če samostalnik *Tomaž* zamenjamo s samostalnikom *Ivanka*, vidimo, da je osebek samostalnik *Tomaž* (oziroma *Ivanka*), ker je ta samostalnik vplival na obliko povedka: *Ivanka je bila otrok*. Enako tudi v primerih *Tomaž je bil sirota, Tomaž je bil strašilo*, kjer so *otrok, sirota* in *strašilo* povedkovi imenovalniki (oziroma povedkova določila). Toporišič še poudarja, da primere tipa *To mesto so bile Brežice* tu pušča ob strani. Dodaja, da se v stavku, ki je čisto neodvisen od sobesedila in izgovorjen brez poudarjanja, osebkov imenovalnik loči od povedkovega kar na podlagi besednega reda – prvi imenovalnik je osebkov, drugi povedkov.

4.2 Varja Cvetko Orešnik, Janez Orešnik

C. Orešnik in Orešnik (2007) pišeta, da se povedkovo določilo nahaja v stavkih, v katerih je glavna glagolska oblika primer vezi ali kopule. Najpogostejša vez je glagol biti, npr. v stavku *Janez je len*. Če sta osebek in povedkovo določilo po zgradbi oba samostalniška zveza, je včasih težko ugotoviti, katera samostalniška zveza je osebek in katera povedkovo določilo⁴.

Primeri, ki ju navajata, sta *Mesto, o katerem govorimo, so Brežice*⁵ proti *Brežice so mesto, o katerem govorimo*. Dodajata še primer *Njegova zadnja žrtev je bil naš sosed*. Pri tem poudarjata,

---

² Predikacijo oziroma prisojanje pa drugi jezikoslovci (Kranjc 2013/14) definirajo kot del govornega dejanja (ki je sestavljeno iz referenčnega in predikacijskega dejanja). Pri tem je predikacija naklonsko in časovno določen izraz odnosa med sporočeno lastnostjo, ki je izražena z glagolom (predikacijsko dejanje), in nosilcem lastnosti, ki je izražen v osebkju (referenčno dejanje).

³ Povedkov samostalnik je samostalnik v povedkovem določilu.

⁴ Dodajam, da je ravno zato analiza zunaj konteksta manj primerna, saj je dvoumnost največkrat posledica izolirane analize, torej analize zunaj besedila.

⁵ Sama dodajam še podčrtave – ravna črta je oznaka za osebek, vijugasta za povedek (vez s povedkovim določilom).

da je v njunih zgledih prva samostalniška zveza vedno mišljena kot osebek, druga kot povedkovo določilo.

C. Orešnik in Orešnik delita povedkova določila na opisujoča in identificirajoča. Povedkovo določilo je opisujoče, ko opisuje nanosnika osebka, na primer v stavku Brežice so lepo mesto, kjer je nanosnik (Brežice) opisan kot lepo mesto. Identificirajoče pa je povedkovo določilo takrat, ko osebku priredi vrednost. Tak primer je poved To lepo mesto so Brežice. Osebek To lepo mesto je spremenljivka, ki potrebuje identifikacijo. Povedkovo določilo osebku priredi vrednost.

Delitev na opisujoča in identificirajoča povedkova določila nam pomaga določiti ujemanje povedka z osebkom ali s povedkovim določilom, ko je glagolska vez v ednini. Če je povedkovo določilo identificirajoče, se povedek ujema z njim in ne z osebkom. To dokazuje primer Njegova zadnja žrtev je bil naš sosed, kjer se vez povedka ujema s samostalniško besedno zvezo naš sosed, ki je v povedkovem določilu, in ne s samostalniško besedno zvezo Njegova zadnja žrtev, ki je v osebkem.

C. Orešnik in Orešnik pišeta tudi o dvoumih zgledih, npr. Njegova zadnja žrtev je bil/bila moj brat. V tem primeru trdita, da je oblika povedkove vezi odvisna od tega, ali je povedkovo določilo identificirajoče ali ne. Če imamo več bratov, povedkovo določilo žrtve ne identificira, ampak samo opiše, v kakšnem sorodstvenem razmerju je žrtev z nami. V tem primeru je povedkovo določilo torej opisujoče. Če pa imamo samo enega brata, povedkovo določilo brata identificira, torej je identificirajoče. V prvem primeru torej pričakujemo, da se bo povedkova vez ujemala z osebkem Njegova zadnja žrtev je bila moj brat⁶. V tem primeru bi bil bolj jasen zgled Njegova zadnja žrtev je bila eden izmed mojih bratov. V drugem primeru, ko je povedkovo določilo identificirajoče, pa lahko pričakujemo, da se bo povedek ujemal z njim in ne z osebkem: Njegova zadnja žrtev je bil moj brat. Bolj jasen zgled bi bil: Njegova zadnja žrtev je bil moj edini brat.

Tako izpeljeta, da je pri stavkih oblike *SZ1 – vez BITI – SZ2*, kjer sta obe samostalniški besedni zvezi v ednini, ujemanje vezi odvisno od tega, ali je povedkovo določilo opisujoče ali identificirajoče. Če je opisujoče, se povedkova vez ujema z osebkem, če pa je identificirajoče, se povedkova vez ujema s povedkovim določilom. Dodajata primera Ljubljana je bila že takrat mesto (povedkovo določilo je v tem primeru opisujoče, zato ujemanje z osebkem) in To mesto je bila Ljubljana (povedkovo določilo je identificirajoče, zato ujemanje z njim).

V primeru, da je povedkovo določilo v neednini (torej v dvojini ali množini), pa se vez ujema z njim, na primer Ljubljana niso samo hiše, Ljubljana nista samo ti dve hiši. C. Orešnik in Orešnik trdita, da povedkova določila ob glagolskih vezen razen ob BITI vedno opisujejo, nikoli identificirajo: Ta oseba je postala smučarski skakalec, iz česar lahko izpeljem, da se v teh primerih vez ujema z osebkem.

---

⁶ Za lažjo ilustracijo dodajam še kontekst: *A moj drugi brat je uspel morilcu ubežati*.

C. Orešnik in Orešnik torej pravita, da v svojih primerih vedno analizirata prvo SZ kot osebek in drugo kot povedkovo določilo, in menita, da se lahko vez ujema s povedkovim določilom (torej ni vedno osebek tisti, ki narekuje ujemanje povedka), če je le-to identificirajoče.

4.3 Olga Kunst-Gnamuš

Kunst-Gnamuš (1993) se v članku ukvarja s slovnično zgradbo in pragmatično vlogo stavkov, ki imajo v podstavi dve samostalniški besedni zvezi (SZ1 in SZ2) ter pomožni glagol *biti* kot vez. Tako v površinski zgradbi prevzeme ena od samostalniških besednih zvez vlogo osebka, druga pa vlogo povedkovega določila. Gnamuš omeni, da Slovenska slovnica obravnava take stavke zelo na kratko, in ugotavlja, da je stavkom treba nameniti več pozornosti.

Sama navaja primer *Največji problem Ljubljane je avtobusna postaja*⁷, kjer sta obe SZ v imenovalniku in kjer ni mogoče z gotovostjo trditi, katera SZ je osebek in katera povedkovo določilo. Tako sta možni dve stavčnočlenski analizi: *Največji problem Ljubljane je avtobusna postaja* ali *Največji problem Ljubljane je avtobusna postaja*.

Ujemalno pravilo pa se aktualizira v pretekliku: *Največji problem Ljubljane je bil avtobusna postaja* proti *Največji problem Ljubljane je bila avtobusna postaja*. Če osebek določa obliko povedka, potem je v prvem stavku osebek *Največji problem Ljubljane*, v drugem pa *avtobusna postaja*. Kunst-Gnamuš je opravila raziskavo, kjer je ugotovila, da je izbira osebka med dijaki in študenti odvisna od besednega reda. Za osebek so v večjem številu izbirali SZ na začetku stavka⁸.

Naslednji primer, ki ga poda Kunst-Gnamuš, je poved iz časopisa Delo: *Moja največja ljubezen je bila organizacijske vede*. Sama pravi, da ji jezikovni čut ob tem stavku govori, da je stavek slovnično napačen; glasiti bi se moral: *Moja največja ljubezen so bile organizacijske vede*. Sama predpostavlja, da je to edina mogoča izrazna realizacija stavka in da je neodvisna od besednega reda, torej je oblika vezi tudi v primeru zamenjanega vrstnega reda enaka: *Organizacijske vede so bile moja največja ljubezen*. Ob tem se hkrati postavlja vprašanje, katera besedna zveza je osebek in katera povedkovo določilo.

Kunst-Gnamuš je opravila dve empirični raziskavi, pri katerih se je oprla na jezikovni čut in na pravila, ki jih naravni govorci uporabljajo pri tvorbi stavkov.

Pri prvi raziskavi so izidi govorili v prid domnevi, da lahko ločimo simetrične in nesimetrične stavke. Simetrični so tisti, pri katerih so osebe izbirale v enakem številu ujemanje s prvo in z drugo SZ. Tak je na primer stavek *Mostar je bil/bilo lepo mesto*, kjer so se osebe odločale v enakem številu za eno ali drugo možnost. Kunst-Gnamuš trdi, da v tem primeru obe SZ zaznamujeta isto referenco, vendar jo zaznamujeta na različni stopnji abstraktnosti (lastno in občno ime). V teh primerih, pravi, je opazna težnja k simetriji, a kljub temu postavlja vprašanje,

---

⁷ Ponovno je problematična analiza zunaj konteksta.

⁸ Tudi C. Orešnik in Orešnik za osebek vedno obravnavata prvo od obeh SZ.

ali sta slovnično sprejemljiva oba stavka, *Mostar je bil lepo mesto* in *Mostar je bilo lepo mesto*. Nasprotno pa sta stavka *Peter je bil velika mevža* in *Matematika je bila moj največji problem* izrazito nesimetrična, saj so osebe za osebek izbirale SZ1, ki zaznamuje referenco, za povedkovo določilo pa SZ2, s katero govorec izraža stališče do reference. Tako stavka ne izražata istovetnostnega razmerja, ampak referenci (SZ1) prisojata izbrano lastnost (SZ2).

Pri drugi raziskavi je uporabila naslednje stavke: *Matematika je bil/bila moj največji problem*, *Moja največja ljubezen je bila / so bile organizacijske vede*, *Moja prva ljubezen je bil/bila Peter*, *Največji problem Ljubljane je bil/bila avtobusna postaja*.

Ugotovila je, da so pri izbiri oblike glagola *biti* prevladovala naslednje izbire: *Matematika je bila moj največji problem*, *Moja največja ljubezen so bile organizacijske vede*, *Moja prva ljubezen je bil Peter*, *Največji problem Ljubljane je bila avtobusna postaja*.

Poskusne osebe so v 92,41 % vseh primerov za osebek izbrale SZ, ki zaznamuje referenco v zunanjem svetu, za povedkovo določilo pa SZ, ki izraža govornikovo stališče do reference. Vendar pa se podčrtava stavčnih členov ni ujemala z izbiro oblike glagola *biti*. V 30 % primerov so poskusne osebe prisodile vlogo povedkovega določila besednim zvezam matematika, organizacijske vede, Peter, avtobusna postaja. Tako je Kunst-Gnamuš ugotovila, da se slovnično določanje (podčrtavanje) stavčnih členov ni skladalo z jezikovnim čutom naravnih govorcev.

Kunst-Gnamuš torej trdi, da osebek ni nujno prva izmed dveh SZ v stavku, ampak meni, da je osebek tista SZ, ki določa ujemanje povedka⁹. Po teoriji o členitvi po aktualnosti osebek ni nujno na prvem mestu, saj je postavitve osebkov odvisna »od izbire izhodišča kot znanega podatka in jedra sporočila kot novega podatka« (Kunst-Gnamuš 1993: 268).

5 Kontrastivna primerjava z angleščino

V angleščini ne moremo opazovati ujemanja povedka¹⁰ in osebkov v spolu, lahko pa opazujemo ujemanje v številu. Blaganje in Konte (2011: 461) navajata, da se v angleščini povedek ujema z osebkom v številu in osebi. Nadaljujeta, da se povedek ujema z osebkom, tudi če se osebek in povedkovo določilo¹¹ (subject complement) ne ujemata v številu (2011: 463), in pri tem navajata naslednje primere (pri prvih dveh primerih navajata še slovenski prevod, kjer je opazna razlika v obliki povedka v slovenščini in angleščini, pri drugih dveh primerih navajam svoj prevod):

---

⁹ Pri C. Orešnik in Orešniku pa gre v primerih ujemanja vezi z drugo SZ za ujemanje s povedkovim določilom; pri Kunst-Gnamuš gre vedno za ujemanje z osebkom.

¹⁰ Pri angleški stavčni analizi povedek ni sestavljen iz vezi in povedkovega določila, kot je pri slovenski v tem tipu stavkov, ampak sta to dva samostojna stavčna člena, imenovana *predicator* in *subject complement*.

¹¹ Angleški termin *subject complement* se ponavadi prevaja kot *osebkovo dopolnilo*, vendar ima v stavkih, ki jih obravnavam, enako vlogo kot *povedkovo določilo*, zato ga bom v diplomski nalogi imenovala *povedkovo določilo*.

*The best **part** of his grammar book is prepositional phrases.* – Najboljši del njegove knjige **so** predložne zveze.

*Mrs. Bennett's chief **problem** was her unmarried daughters.* – Glavni problem gospe Bennettove **so bile** njene neporočene **hčere**.

*His main **interest has been** early editions of Shakespeare.* – Njegovo glavno zanimanje **so bile** zgodnje **izdaje** Shakespearja.

*The greatest **nuisance** as far as he is concerned is spoiled children.* – Največja nadloga, kar se njega tiče, **so** razvajeni **otroci**.

Quirk idr. (1985: 767) navajajo primer *My only hope for the future is my children. [also are]*, kjer poleg rabe edninske vezi dopuščajo tudi rabo množinske. Povedkovo določilo je v tem primeru identificirajoče¹² in zato je mogoče obrniti vrstni red stavčnih členov: *My children are my only hope for the future.*

Jacobsson (1990) v svojem članku piše, da jezikoslovci različno razumejo problem ujemanja. Nekateri puščajo vprašanje, katera SZ je osebek in katera povedkovo določilo, odprto, drugi menijo, da je lahko tudi druga SZ osebek, celo v primerih, ko se povedek ujema s prvo SZ. Vendar pa Jacobsson poudarja, da večina jezikoslovcev za osebek jemlje prvo SZ, ki hkrati tudi določa obliko povedka. Jacobsson ob primeru *Our only guide was/were the stars* trdi, da je v primeru zamenjanega vrstega reda SZ mogoče samo ujemanje z množinsko BZ *the stars*, torej *The stars were/*was our only guide.*

6 Pregled izbranih primerov

Primere kopulativnih stavkov v slovenščini sem iskala v korpusu Gigafida. Primere sem iskala izbirno glede na samostalnike, ki se po mojem mnenju pogosto uporabljajo v kopulativnih stavkih. Primere sem razvrstila v dve koloni; pred primere v desni koloni, pri katerih mi jezikovni čut narekuje, da je izbira oblike povedkove vezi vprašljiva oziroma manj primerna, sem postavila vprašaj, kar pa ne pomeni, da so slovnično nesprejemljivi. Poudariti moram, da sem v pregled vključila samo izbrane primere iz korpusa in ne vseh, zato ne morem trditi, katera oblika se statistično pogosteje uporablja. V Gigafidi sem iskala tudi primere s kraji in z državami. Angleške primere sem iskala na spletni strani <https://books.google.com/>¹³. Razvrstila sem jih v dve koloni, v prvi koloni so primeri, kjer se povedek ujema s prvo SZ, v drugi koloni pa se ujema z drugo SZ.

---

¹² Quirk idr. (1985: 741) navajajo dve glavni semantični oz. udeleženski vlogi povedkovih določil: 'identification' in 'characterization', kar ustreza teoriji Orešnika in C. Orešnik, ki delita povedkova določila na identificirajoča in opisujoča.

¹³ Podroben seznam del, iz katerih so vzeti primeri, je naveden v poglavju o virih.

6.1 Korpus Gigafida – izbrani samostalniki

LJUBEZEN

<p>Moja prva ljubezen je bil radio [...] Vaša prva ljubezen je bil strip. Njena prva ljubezen je bil klavir [...] Njena ljubezen so tudi potovanja in hribi. Moja prva ljubezen so bili Beatli [...] Druga njegova velika ljubezen so bile knjige.</p>	<p>? Njena prva ljubezen je bila klavir. ? Njegova prva ljubezen je bila novinarstvo [...] ? Njegova edina ljubezen je bila znanstveno raziskovanje [...] ? [...] prva ljubezen je bila trigonometrija in koti [...]</p>
---	---

PRESENEČENJE

<p>Največje presenečenje je bila gotovo slednja pesem [...] Edino večje letošnje presenečenje je bila avstrijska miss [...] Pozitivno presenečenje je bila Hrvaška [...] Prvo presenečenje je bil bliskoviti pohod iz Bosne [...] Veliko presenečenje je bil tudi Franc Zagožen [...] Najprijetnejše presenečenje je bil novinarski kolega David Stropnik [...] Presenečenje je bil tudi pogled na merilnik prevoženih kilometrov. Veliko presenečenje so jedilni listi [...] Drugo presenečenje so bila odkrita orodja. Posebno presenečenje so bili seveda kratkohlačniki iz male šole petja [...]</p>	<p>? [...] presenečenje je bilo razmeroma velika uspešnost elektronske pošte. ? Premestitev Giuseppa Leanze je bilo presenečenje [...] ? Izvolitev Petra Jamnikarja za generalnega sekretarja LDS je bilo presenečenje [...] ? [...] umik kandidature je bilo presenečenje sobotnega kongresa [...]</p>
---	--

ŠOK

<p>Prvi šok je bila visoka vlaga [...] Naslednji šok je bila toaleta. Pravi šok je bila zato sodba Evropskega sodišča [...] Prvi šok je bila novica, da [...] Naslednji pozitivni šok je bilo srečanje z njegovim trenerjem [...] Prvi šok so bile kabine za preoblačenje [...]</p>	<p>? Drugi šok je bil ponovna objava za upokojence [...]</p>
--	---

PROBLEM

<p>Moj največji problem je bila vedno samozavest. Velik problem je bila smučarska oprema. Drugi problem je bila "diskriminacija ruskega jezika" [...] A največji problem je bilo načrtovanje tokratne poti [...]</p>	<p>? Problem je bil predvsem slabša prodaja mobilnih telefonov [...] ? Problem je bil tudi uvajanje novih voditeljev v to oddajo [...] ? Njun problem je bil bolj pomanjkanje časa drug za drugega [...]</p>
---	---

Največji problem je bilo razstreljevanje v kamnolomu.	? Naš poglobitni problem je bil porušeno reprezentančno vzdušje. ? [...] problem je bil predvsem ukrajinsko neplačevanje ruskih pošilk [...] ? Velik problem je bil kupovanje cementa.
--	---

TEŽAVA

Največja težava je bil seveda denar [...] [...] edina težava je bil mraz [...] Glavna težava je bil v resnici vaški vodovod . [...] najhujša težava je bil grozen smrad [...] Največja težava je bilo nejasno finančno stanje . Težava so soglasja lastnikov [...] Prva težava so naravovarstveniki .	? Naša težava je bila pomanjkanje denarja [...] ? Težava je bila hčerkino vedenje doma [...] ? Največja njihova težava je bila pomanjkanje motivacije [...] ? Druga težava je bila obstoj mnogih prevodov z istega področja [...]
--	---

MOTNJA

Pogosta motnja je bil nenaden sprehod izsiljevalskega vrtičkarja skozi kader [...]	
--	--

POMANJKLJIVOST

Edina pomanjkljivost je bil majhen prostor [...] Edina pomanjkljivost je bilo igrišče [...] Edina ugotovljena pomanjkljivost je bilo prekratko delovanje aparatov za dihanje gasilcev.	? Naša pomanjkljivost je bila slabo poznavanje bilateralne diplomacije. ? Njena poglobitna pomanjkljivost je bila le pomanjkanje laboratorijskih potrditev [...]
---	---

DIAGNOZA

Diagnoza je bil rak [...]	? Diagnoza je bila nateg vratne hrbtenice. ? Zadnja diagnoza je bila laringitis. ? Zdravniška diagnoza je bila retinoblastom, maligni tumor. ? Prva diagnoza je bila vnetje želodca [...] ? Diagnoza je bila artritis [...] ? [...] diagnoza je bila maligni melanomom [...] ? Zdravniška diagnoza je bila vnetje hrbteničnega mozga.
----------------------------------	---

VRHUNEC

Vrhunec je bila predstava Tomaža Pandurja [...] Vrhunec je bila pesem Making Memories of Us [...] Vrhunec je bila zmaga na SP [...]	? Vrhunec je bil zaključna pesem [...] ? Toda pravi vrhunec je bil najbrž pesem [...] ? Vrhunec je bil nedvomno predaja čeka [...]
--	---

Vrhunec so bile izvedbe Mahlerjevih simfonij.	? [...] vrhunec je bil senzacionalna danska zmaga [...] ? Vrhunec je bil nedvomno odklonilno stališče obeh britanskih komisarjev [...]
--	---

IDEJA

Njegova ideja je bil razvoj spletnih portalov. Njegova ideja je bil »kulturni sporazum« z Avstrijo [...] Njuna ideja je bilo potovanje od severa pa vse do skrajnega juga [...] Čisto prva ideja so bili kuharski recepti [...]	? Njegova ideja je bila vžig mešanice katerega koli goriva z zrakom [...] ? Zanimiva ideja je bila razstavni prostor za podjetje Rokus. ? Naša podjetniška ideja je bila izdelovanje daril za materinski dan.
--	--

ŽRTEV

Druga žrtev je bil njen soprog , ki se je obesil. Vsaka stota žrtev je bil otrok . Zadnja žrtev je bil 16-letni voznik skuterja [...] Naslednja žrtev je bil neki mladenič . Prva žrtev je bilo moštvo iz prestolnice [...] Njegova prva žrtev je bilo pristaniško mesto Portobello [...] Žrtev je bilo muslimansko ljudstvo [...] Njegova prva žrtev je bilo desetletno dekletce [...]	? [...] skoraj vsaka četrta smrtna žrtev je bila pešec. ? [...] žrtev je bila predsedniški kandidat. ? Kristusova največja žrtev je bila darovanje njegovega življenja [...] ? [...] žrtev je bila mlado dekle.
---	--

VTIS

Prvi vtis ob prejemu nominacije je bilo presenečenje [...] Prvi vtis je bila ostra slika [...] Prvi vtis je bila seveda izjemna fizična privlačnost [...]	
--	--

DOBRIČINA

Dedek Peter je bil dobričina [...] Oče je bil dobričina, vendar strog.	
---	--

PRIČA

Glavna priča je bil šef zdravstvene službe [...] Poročna priča je bil naš nekdanji tekač na smučeh [...] Tonetova priča je bil najboljši prijatelj Matjaž. Ženinova priča je bil njegov brat Ivan [...]	
--	--

ZVEZDA

Prva zvezda je bil ljubljanski župan Zoran Jankovič [...] Največja zvezda je bil po mnenju številnih pianist Bojan Gorišek [...] Festivalska zvezda je bil kubanski pianist Gonzalo Rubalcaba [...]	
---	--

ZAMISEL

Še bolj nenavadna zamisel je bil njegov » zid svetlobe« [...] Dobra zamisel je bil , na primer, zastor [...] Njegova zamisel je bilo tudi spletišče The Digital Village [...] Imenitna zamisel je bilo sklepno slavje [...] Izvirna zamisel je bilo tiskanje ponarejenih nemških mark [...] Njena najbolj odmevna zamisel so bili odvezani športni copati [...] Glavna zamisel so bile osrednje sejne sobe [...]	? Njena prva zamisel je bila pogled na tuje [...] ? Njegova zamisel je bila drugačen, inovativen muzej [...] ? Vaša zamisel je bila tudi nastanek Skupine 99 [...]
--	---

ODLOČITEV

Ta odločitev je bilo sprejetje versajske pogodbe [...] Moja edina pametna odločitev je bilo zaužitje aspirina [...] Prva končna odločitev je bil ženski peteroboj [...] Nekoliko pametnejša odločitev je bil prevzem pisarniške zbirke [...] Pametna odločitev je bil leta 1955 sijajni motor V8 [...]	
---	--

MISEL

Moja prva misel je bil stari . Njihova prva misel je bil mehiški arhitekt Ramirez Vasquez [...] Prva misel so bile oči [...]	? Prva misel je bila letenje na Kamčatki [...]
--	---

VODILO

Moje vodilo je bila vedno iskrenost [...] Naše glavno vodilo je bila čista ideja [...] Moje glavno vodilo je bila čast .	? Naše edino merilo oziroma vodilo je bilo kraj umetnikovega rojstva. ? Glavno vodilo je bilo funkcionalnost. ? Moje vodilo je bilo kakovost [...] ? Drugo Berlusconijevo vodilo je bilo uspeh njegove domače pokrajine [...]
--	--

	? Moje osnovno vodilo je bilo nespremenjena harmonija in melodija narodnih pesmi.
--	--

POSLEDICA

Neposredna posledica je bil njun odstop v začetku meseca marca. Posledica je bil še večji pritisk na prostor [...] Neposredna posledica je bil njun odstop v začetku meseca marca. [...] posledica je bilo znižanje sodniških plač. Posledica je bilo pomanjkanje babic [...]	? Prva posledica je bila propadanje doma [...] ? Posledica je bila vdiranje vode v elektronsko vezje. ? [...] posledica je bila medsebojno kompenziranje obveznosti. ? [...] posledica je bila Norčevo povišanje v čin generala [...] ? Posledica je bila pravi prometni kaos. ? Druga posledica je bila siljenje ljudi, da si priskrbijo tuj potni list [...] ? Posledica je bila zaprtje britanskega konzulata v Ljubljani. ? Posledica je bila Pahorjevo opravičilo Anžetu Logarju [...] ? Posledica je bila neustrezno delovanje ventilov in batov [...]
---	---

REZULTAT

Rezultat je bila razstava futurizma [...] Rezultat je bila uradna pritožba . Končni rezultat je bila tako zmaga starejših predstavnikov. Rezultat so bili veliki premiki cen na premičninskem in kapitalskem trgu [...]	? Rezultat je bil manjše razlivanje in ostrejšo tiskanje na navaden papir. ? Rezultat je bil uspešno srečanje z abrahamom. ? Rezultat je bil seksualizacija otroškega telesa, seksualizacija telesnega razmerja med staršem in otrokom, seksualizacija družinskega območja. ? [...] rezultat je bil zmanjšanje števila in vrst oborožitve, streliva in vojaške opreme [...]
--	--

USODA

Njena končna usoda je bil kačji pik . [...] njena usoda so njeni oboževalci . Njihova usoda so revna riževa polja ali izkoriščevalske tovarne .	
--	--

UGANKA

Edina prava uganka je bil oče [...] Nerešljiva uganka je bil Luka Modrić [...] Nekoliko večja uganka je bilo sprva vprašanje , ali [...] Velika uganka so Avstralci [...]	
---	--

POVOD

<p>Povod je bila petdeseta obletnica Vegete [...]</p> <p>Zunanji povod je bila zamera, ki jo je pri Primičevih povzročil Sonetni venec [...]</p> <p>Povod je bila seveda nedavna nesreča na železniškem prehodu [...]</p> <p>Povod so bili mediji [...]</p>	<p>? Povod je bil odcepitev sinov, ki sta ustanovila lastno delavnico za predelavo motornih koles.</p> <p>? Povod je bil odrečeno gostoljubje veleposlaniku Johnu Bennettu [...]</p>
---	--

VZROK

<p>Poglavitni vzrok je bila utrujenost od zagnane celodnevne hoje [...]</p> <p>Vzrok je bila onesnažena pitna voda [...]</p> <p>Vzrok za to mojo odločitev je bilo naključje [...]</p> <p>Vzrok je bilo verižno trčenje [...]</p> <p>Vzrok je bilo veliko pomanjkanje materiala [...]</p>	<p>? Vzrok je bil pomanjkanje podpore v operacijskem sistemu [...]</p> <p>? [...] vzrok je bil nepravilno prehitevanje.</p> <p>? [...] vzrok je bil izsiljevanje prednosti [...]</p> <p>? Vzrok je bil tudi njegovo zanimanje za Slovenijo [...]</p> <p>? Vzrok je bil preprosto potreba po likvidnem denarju [...]</p> <p>? Vzrok je bil njegova neaktivnost.</p> <p>? [...] vzrok je bil najverjetneje slabo zdravje župnika [...]</p> <p>? [...] vzrok je bil odprtje šestega festivala slovenskega filma.</p> <p>? [...] vzrok je bil po vsej verjetnosti ljubosumje.</p> <p>? [...] najpogostejši vzrok je bil nepravilna stran in smer vožnje [...]</p> <p>? Vzrok je bil nadaljevanje izgradnje poti na Ferjanko [...]</p> <p>? Vzrok je bil neizpolnjevanje dogovorjenih konvergenčnih kriterijev [...]</p> <p>? [...] glavni vzrok je bil plačilna nesposobnost oziroma prezadolženost podjetja [...]</p> <p>? [...] vzrok je bil uvedba strožjih kriterijev ugotavljanja bakteriološke kakovosti [...]</p> <p>? Vzrok je bil seveda nosečnost in začetek bolniškega dopusta.</p> <p>? Vzrok je bil njegova neaktivnost.</p>
---	---

RAZLOG

<p>Glavni razlog je bila prenizka ponujena cena.</p> <p>Drugi razlog je bila zasičenost s površnimi srečanji z ljudmi.</p> <p>Drugi razlog za odločitev je bila kameno-vodna izkušnja iz otroštva.</p> <p>Razlog je bila ljubezen do plesa.</p> <p>Razlog je bila prav poškodba kolka [...]</p>	<p>? [...] razlog je bil seveda nafta.</p> <p>? Razlog je bil zlasti pomanjkanje prostora.</p> <p>? Razlog je bil neznanje španščine [...]</p> <p>? Drugi razlog je bil zamenjava na čelu vlade.</p>
---	--

Drugi razlog je bilo nezadovoljstvo s svojim telesom in depresija. Razlog je bilo seveda vreme [...]	
---	--

PREDMET POGOVORA

<p>Predmet pogovora je bila današnja tekma proti Španiji [...]</p> <p>Predmet pogovora je bila regionalna cesta Kranj–Jezerški vrh [...]</p> <p>Predmet pogovora je bilo tudi sprejemanje občinskega prostorskega načrta [...]</p> <p>Predmet pogovora so tudi zahteve avtoprevoznikov iz junija letos.</p> <p>Predmet pogovora so bila vprašanja in dileme [...]</p> <p>Predmet pogovora so bila še nekatera druga vprašanja.</p> <p>Predmet pogovora so tudi zahteve avtoprevoznikov iz junija letos.</p> <p>Predmet pogovora so tokrat zvočna sporočila.</p> <p>Predmet pogovora so bile razmere pri nas.</p>	<p>? Predmet pogovora je bil študija mag. Veljka Boleta [...]</p> <p>? Predmet pogovora je bil usoda krajevnih skupnosti [...]</p>
--	--

RDEČA NIT

<p>Rdeča nit letošnjih posvetov je bilo slovensko kmetijstvo [...]</p> <p>Rdeča nit pogovora sta seveda Michael Schumacher in Fernando Alonso. [...] rdeča nit je bilo kritično primerjanje tehnoloških simulacij filma z resničnim svetom.</p> <p>[...] rdeča nit je bil slogan [...]</p> <p>[...] rdeča nit je bil prav Harry Potter [...]</p> <p>[...] rdeča nit pa so bile vinske ceste [...]</p> <p>Rdeča nit so bili srčki.</p>	<p>? [...] rdeča nit je bila boj za slovenski jezik, samostojnost in identiteto.</p> <p>? [...] rdeča nit je bila vseskozi norčevanje iz prizadevanj Slovenije za vključitev v EU [...]</p> <p>? [...] rdeča nit je bila življenje [...]</p> <p>? Rdeča nit je bila humor [...]</p> <p>? Njena letošnja rdeča nit je bila odstranjevanje plakatov [...]</p> <p>? [...] rdeča nit je bila pomanjkanje.</p>
--	---

USPEH

<p>Naslednji večji uspeh je bila prav gotovo lanska Slovenska popevka [...]</p> <p>Velik uspeh je bila tudi odprava na Shisho Pangmo.</p> <p>Uspeh je bila že uvrstitev.</p> <p>Pravi medijski uspeh so bili že posnetki ribarjenja [...]</p>	<p>? Njegov najodmevnejši uspeh je bil priprtje članov zagrebške zločinske organizacije [...]</p> <p>? Sadrov največji uspeh je bil etnično očiščenje mešanih področij Iraka - predvsem Bagdada.</p> <p>? Naš največji lanski uspeh je bil pridobitev stalnih društvenih prostorov.</p>
---	--

DARILO

[...] romantično darilo je bila košara zelenjave.	? Naše kosmato darilo je bilo torej trojanski konj!
--	--

Najlepše darilo je bila težko pričakovana otvoritev prizidka [...] Mamino največje darilo je bila lepa obleka [...] Najlepše darilo je bil dojenček [...] Največje darilo je bil zame novi album [...] Lepo darilo so tudi knjige [...]	? Zadnje nemško darilo je bilo izpustitev priležnice zločinca Tita Herte Hass iz zapora [...]
---	--

SLADICA

Zadnja sladica je bilo nekakšno mleko iz oljčnega olja [...]	
--	--

HRANA

Glavna hrana je bil ponavadi krompir [...] Glavna hrana je bil oves [...] Zelo pomembna hrana je bil tudi fižol . [...] njihova edina hrana je bilo kamelje mleko [...]	? Glavna hrana je bila mleko, žganci, zelje, repa in veliko solate, zlasti poleti.
---	---

PIJAČA

Dobra pijača je bil tudi jabolčnik . Njegova priljubljena pijača je bil konjak [...] Najbolj priljubljena pijača je bilo vino , mešano z vodo. Najbolj priljubljena pijača je bilo pivo .	
---	--

RAZVADA

Vaša slaba razvada so neomejene količine kave [...] Moja huda razvada so cigareti [...] Anina najhujša razvada so večerni prigrizki .	
---	--

KNJIGA

Prva slovenska tiskana knjiga je bil Trubarjev Katekizem l. 1550. Njegova druga knjiga je bil tehnološki triler Deception Point [...] Njena naslednja knjiga je bilo Modro starševstvo [...]	? Moja najljubša knjiga je bila Trije prašički.
--	--

USPEŠNICA

Največja filmska uspešnica je bil seveda film Titanik [...] Prava uspešnica je bilo menda tudi predavanje v Rusiji [...] Nova prodajna uspešnica je bilo terensko vozilo X5 [...]	? [...] njegova največja uspešnica je bila Klub golih pesti [...]
---	--

Velika uspešnica so bili ročni računalniki.	
--	--

DOSEŽEK

Velik dosežek je bila sklenitev sporazuma o prosti trgovini s Hrvaško [...] Njegov osmi režijski dosežek je bila Ivana Orleanska leta 1999. Njen vrhunski dosežek je bilo petje . Tretji raziskovalni dosežek so kovinske spojine [...]	? Njegov dosežek je bil ustanovitev principata 14. januarja leta 27 pred našim štetjem. ? [...] najpomembnejši dosežek je bil politična sprava med Francijo in Nemčijo [...] ? [...] njegov največji dosežek je bil odkritje bacila tuberkuloze.
--	---

ZADETEK V POLNO

Zadetek v polno je bila hladna jogurtova juha z lososom in kumarami. Zadetek v polno je bila srednjeveška tržnica .	
--	--

POGOJ

Pogoj je bila le polnoletnost [...] [...] edini pogoj je bila barva kostumov [...] Osnovni pogoj je bilo znanje kitajščine [...]	? Pogoj je bil znanje angleškega jezika [...] ? Pogoj je bil poznavanje anatomije [...] ? Arafatov pogoj je bil ustavitev širitve nasebin. ? Drugi pogoj je bil izobrazba "ključavničar IV"
--	--

ZAHTEVA

Stavkovna zahteva je bil 50. člen [...] Njihova končna sindikalna oziroma stavkovna zahteva je bilo povečanje izhodiščnih plač [...] Naša glavna zahteva so svobodne in poštene predsedniške in parlamentarne volitve [...] Tretja zahteva so bili dovolj dolgi roki trajanja zdravil [...]	? Prva in poglobljena zahteva je bila priznanje volitev na osnovi izidov drugega kroga volitev. ? Sindikalna zahteva je bila tudi izplačilo 50 evrov dodatka k minimalnim plačam zaposlenih. ? Kumerdejeva poglobljena zahteva je bila prevajanje šolskih knjig v slovenščino. ? Njihova začetna zahteva je bila izplačilo 20 milijonov ameriških dolarjev.
--	--

DEL

Najboljši del je bila Zdravljica [...] Gibljev del je bila le glava . Osrednji del je bila koncertna izvedba Mozartove Vrabčkove maše [...]	? Osrednji del je bil precej velika krogla iz čistega žvepla, ki so jo vrteli na palici.
--	---

STRAST

Njegova druga strast je bil šah [...] Njena velika ljubezen in strast je bil in je še – ples .	? Njena velika strast je bila nakit. ? [...] življenjska strast je bila iskanje inteligentnih bitij v vesolju.
---	---

Njegova strast je bilo gledališče [...] Njegova strast je bilo tudi telefoniranje .	? [...] edina življenjska strast je bila metanje predmetov na mačke v naši ulici.
---	--

SIMBOL

[...] simbol je bila kača . [...] simbol je bila bela roža. Največkrat uporabljeni simbol so bile značilne Evropske zvezde [...]	
--	--

TEMA

Prva tema je bil Iran [...] Posebna tema je bil železniški promet . Osrednja tema je bil zvišan krvni tlak [...] Osrednja tema je bilo letos šentruperško narečje . Posebna tema so otroci in mobilni telefoni .	? [...] tema je bila podeljevanje nagrad glasbenikom. ? Tema je bila morski motivi [...] ? Naslednja tema je bila mladina in spremembe [...] ? Letošnja tema je bila človeško telo v tehniki risbe. ? Tokratna tema je bila Celje in njegova kulturna dediščina [...] ? [...] osrednja tema je bila boj proti nezakonitemu priseljevanju.
---	--

MOTIV

Peričev motiv je bilo koristoljubje [...] Njegov najpriljubljeniji motiv je bilo morje [...] [...] precej priljubljen motiv je bilo jezero v Završnici [...] Najbolj pogost motiv je bila Marija z detetom.	? Motiv je bil maščevanje zaradi končanja razmerja. ? Motiv je bil nesrečna ljubezen [...] ? Motiv je bil tudi ustrahovanje Petka [...]
--	--

PONOS

[...] ponos je bila nekdanja hmeljska princesa [...]	
--	--

KAZEN

[...] najvišja kazen je bil ukor ravnatelja. [...] kazen je bil odbitek polovice točke [...] Delna kazen so bili treningi med prvomajskimi prazniki [...]	? Kazen je bila že razgovor z miličnikom in strogo ravnateljevo naročilo [...] ? Pričakovana kazen je bila rdeči karton [...] ? [...] kazen je bila sežig [...] ? Kazen je bila petnajst moških sklec. ? Kazen je bila šest "črnih pik" [...]
--	--

GREH

Greh je bila že sama misel na »špeh« [...] Prvi naglavni greh je bila orožarska afera [...]	? Ruplov naglavni greh je bil očitno prizadevanje za vstop Slovenije v Nato in EU [...]
---	--

Glavni greh je bilo torej njegovo skrivanje [...]	? [...] edini greh je bil politična nekompatibilnost [...]
---	---

RAZOČARANJE

<p>Veliko razočaranje je bil nastop skakalcev [...]</p> <p>Največje razočaranje je bil nesrečni poraz v polfinalu evropskega prvenstva [...]</p> <p>Največje razočaranje je bila ugotovitev, da Božiček ne obstaja.</p> <p>Naslednje razočaranje je bila zapravljen priložnost za izenačenje [...]</p> <p>Rahlo razočaranje so bili Britanci in Irci [...]</p>	
---	--

NAPAKA

<p>Velika napaka je bilo tudi nesorazmerje med uvozom in izvozom [...]</p> <p>Druga napaka je bilo odklanjanje dojenja.</p> <p>Napaka je bil lanskoletni izpad iz svetovne skupine proti Indoneziji [...]</p> <p>Velika napaka so po mojem tudi odhodi plavalcev v ZDA [...]</p>	<p>? Edina napaka je bila morda drugo streljanje [...]</p> <p>? Blairova spektakularna napaka je bila Irak [...]</p> <p>? Njegova napaka je bila nespameten pomik v bok Webbra.</p> <p>? Edina napaka je bila tisti nedosojen faul pred golom [...]</p> <p>? Velika napaka je bila odpiranje na stotine tujih trgovin [...]</p> <p>? Napaka je bila tudi televizijski dokumentarec William in Ffion [...]</p> <p>? Velika napaka je bila umik s sedmega pomola v Trstu.</p>
---	--

ZMOTA

<p>Druga Nietzschejeva zmota je bilo zavračanje trpljenja v prid plemenitih vrednot [...]</p> <p>Huda shujševalna zmota so tudi lahki jogurti, lahki namazi in vse komercialne izpeljanke brez maščob [...]</p> <p>Velika stereotipna zmota so na primer Nove Fužine [...]</p>	<p>? [...] zmota je bila načrtno rušenje dosedanjega župana [...]</p>
---	--

SREČA

<p>Marjanova sreča je bil premier [...]</p> <p>Največja sreča je bilo rojstvo najinega sinka Aleksa.</p> <p>Posebna sreča je bilo njegovo sodelovanje s Heinrichom Schiffom [...]</p> <p>Moja velika sreča so tudi številna gostovanja na svetovnih festivalih [...]</p>	
--	--

PRIHODNOST

Prihodnost so teroristične akcije z množičnimi žrtvami, pravijo. [...] ta prihodnost so tudi v Sloveniji mladi ljudje . [...] toda moja prihodnost je bil Surbiton [...]	
---	--

SKRIVNOST

Še večja skrivnost je bil tisti računalnik . Druga skrivnost je bil jedilnik . Njena skrivnost je bil ščepec soli, ki ga je dodajala kavi. [...] skrbno varovana skrivnost je bilo ime kmetije [...] [...] skrivnost je bilo tudi ime človeka [...] Še večja skrivnost so bili nenavadni dogodki , ki so se zvrstili v vasi [...]	? Prva skrivnost je bila obstoj pekla [...] ? Njena skrivnost je bila nenehno urjenje posameznih premikov vojakov in enot [...] ? Njegova največja skrivnost je bila črnilo. ? Dolgo varovana skrivnost je bila tudi kraj civilne poroke [...]
---	---

DOKAZ

Končni dokaz je bila bitka pri Nagašinu leta 1575 [...] Najbolj bistveni dokaz je bila oškodovančeva kri na otrokovih oblačilih [...] [...] poglobitni dokaz je bilo priznanje [...] Drug dokaz je bilo pričevanje njene starejše sestre Bekhal [...]	
---	--

TALENT

	? Njegov ekskluzivni talent je bil vključevanje občinstva in naturščikov v svoje grandiozne projekte in provokacije.
--	---

OSEBA

Druga pomembna oseba je bil zgodovinar Vilem Prečan [...] Glavna oseba je bil starec z mladostnimi željami.	? Druga oseba je bila osamljen bandit, vezan na svojo tolpo. ? Umrta oseba je bila bržkone voznik osebno [...] ? [...] ta oseba je bila njen oče. ? Ta oseba je bila tajnik v tej stranki.
--	---

ŽELJA

Jimmyjeva prva želja je bil seveda študij igre na znamenitem UCLA [...] [...] moja želja je bil ravno Köln .	? Želja je bila kontrolirano prisilno lokalno prezračevanje z rekuperacijo [...]
---	---

<p>Moj prva želja je bil televizor [...] Moja prva želja je bil študij filma [...] Njihova želja je bilo drugo mesto v skupini [...] Moja največja želja je bilo že od nekdaj kolesarstvo. Najina skupna želja so bili skoki okoli šestdesetih metrov.</p>	<p>? [...] edina želja je bila izogib takratnemu režimu in življenje v zahodni demokraciji. ? [...] največkrat slišana želja je bila "osebni rekord". ? Njena velika želja je bila tudi igranje harfe in klavirja [...] ? Naša želja je bila finale [...] ? Moja velika želja je bila modno kreatorstvo [...] ? Ena od tvojih želja je bila tudi študij psihologije [...] ? Naša dolgoletna želja je bila prostor za potrebe mengeših podjetnikov in obrtnikov. ? Njena velika želja je bila ponovno srečanje s hčerko svoje pokojne prijateljice.</p>
--	--

NAVDIH

<p>Moj navdih je bila predvsem literatura [...] Njen navdih je bila ženska lepota [...] [...] močan navdih je bilo krščanstvo [...] Navdih so bili ljudje, s katerimi se srečujemo.</p>	<p>? Njegov navdih je bil raziskovalno delo zakoncev [...]</p>
--	---

INSPIRACIJA

<p>Slikarska inspiracija je bil cvetlični park [...] Moja inspiracija so ljudje in njihove zgodbe.</p>	<p>? Inspiracija je bila morje [...]</p>
---	---

SMISEL

<p>[...] tedanji glavni smisel je bila poroka. Idealen (prototipski) smisel so seveda lastni otroci [...] [...] njen smisel so športni užitki [...]</p>	<p>? Edini smisel je bil plačevanje [...] ? [...] edini smisel je bil prav takšno poljubljanje.</p>
--	--

SVINJA

<p>[...] kakšna svinja je bil njegov oče [...]</p>	
--	--

SIROTA

<p>Mohamed je bil sirota [...] Njegov oče je bil sirota [...] Ubogi Knut je bil sirota [...]</p>	
---	--

ANGEL

<p>Mati je bila angel. Ona je bila angel.</p>	
--	--

REVA

Jefferson je bil reva!	
------------------------	--

6.2 Korpus Gigafida – kraji, države

<p>Maribor je bil prva leta po osvoboditvi s svojo industrijo najmočnejše gospodarsko središče Slovenije in tudi Jugoslavije [...]</p> <p>Afganistan je bil država [...]</p> <p>Teksas je bil država z največjim odstotkom ljudi brez končane srednje šole [...]</p> <p>Irak je bil država z najbolj razvitim šolstvom in zdravstvom [...]</p> <p>Moja edina država je bil New York.</p> <p>Žiče so čedalje bolj urejena vas.</p> <p>Loče so kraj za razvajanje.</p> <p>Loče so bile v nedeljo kraj, kjer [...]</p> <p>Konjice so najbolj urejen kraj.</p> <p>Poljčane so občina šele od 1. januarja letos.</p> <p>Žiri so (bile) obmejni kraj.</p> <p>Žiri so obmejno mesto [...]</p>	<p>? Maribor je bilo včasih industrijsko mesto [...]</p> <p>? Maribor je bilo nekoč majhno mesto v veliki monarhiji.</p> <p>? Karlov rojstni kraj je bil Vuzenica.</p> <p>? Osrednji tržni kraj je bil Kočevje [...]</p> <p>? Kraj je bil Zgornja Polskava pri Račah v bližini Maribora.</p>
--	--

6.3 Primeri ujemanja iz angleških virov

<p>The worst part was the crowds and the heat.</p> <p>The worst part was the stares.</p> <p>The worst part was the nights [...]</p> <p>The worst part was the rare occasions when I was physically abused.</p> <p>The worst part was the poor little kids [...]</p> <p>The worst part was my eyes.</p> <p>But her biggest passion was old movies.</p> <p>His biggest passion was motor cars.</p> <p>The biggest shock was the early morning runs.</p>	<p>The main problem were the large time gaps between two satellite passes.</p> <p>The main problem were the windowpanes [...]</p> <p>The worst part were the nights.</p> <p>However the worst part were the millions of flies [...]</p> <p>[...] the worst part were the screams and cries for help.</p> <p>But the worst part were the families, he thought.</p> <p>No, the worst part were the horrible lesions [...]</p> <p>But the worst part were the blackouts [...]</p> <p>The main reason were efforts by the sickness funds [...]</p> <p>The main reason were the excellent non-commissioned officers in the forefront.</p> <p>But the biggest shock were the snack machines [...]</p>
--	---

6.4 Ugotovitve

Pri pregledu primerov sem ugotovila, da se povedkova vez velikokrat ujema z drugo SZ (po C. Orešnik in Orešniku se torej ujema s povedkovim določilom, Kunst-Gnamuš pa bi v tem primeru drugo SZ analizirala kot osebek). Nekajkrat sem prišla tudi do (skoraj) identičnih stavkov, ki pa so imeli drugačno obliko vezi, npr.

Njena prva ljubezen je bil klavir proti *Njena prva ljubezen je bila klavir*;

Vrhunec je bila pesem Making Memories of Us [...] proti *Vrhunec je bil zaključna pesem* ter *Toda pravi vrhunec je bil najbrž pesem*;

Vrhunec je bila zmaga na SP [...] proti *[...] vrhunec je bil senzacionalna danska zmaga [...]*;

Vzrok je bilo veliko pomanjkanje materiala [...] proti *Vzrok je bil pomanjkanje podpore v operacijskem sistemu [...]*;

Osnovni pogoj je bilo znanje kitajščine [...] proti *Pogoj je bil znanje angleškega jezika [...]*;

Moja prva želja je bil študij filma [...] proti *Ena od tvojih želja je bila tudi študij psihologije [...]*;

pri angleških primerih pa npr.

The worst part were the nights proti *The worst part was the nights*;

But the biggest shock were the snack machines [...] proti *The biggest shock was the early morning runs*.

Iz izbranih primerov ne morem sklepati pogostost uporabe, saj sem vključila le izbrane primere iz korpusa in iz angleških del. C. Orešnik in Orešnik pravita, da se edninska povedkova vez ujema s povedkovim določilom, če je le-to identificirajoče, npr. v stavku

Moj največji problem je bila vedno samozavest,

ampak v rabi to ne drži vedno, npr. v stavku

Prva posledica je bila propadanje doma [...],

kjer je druga SZ (torej povedkovo določilo) identificirajoča, vendar se vez ujema s prvo SZ (torej z osebkom). Tudi takrat, ko je druga SZ v množini, ne pride vedno do ujemanja z njo (kot pišejo Toporišič in C. Orešnik ter Orešnik), npr.

[...] **prva ljubezen je bila trigonometrija in koti [...]** ali **Glavna hrana je bila mleko, žganci, zelje, repa in veliko solate, zlasti poleti.**

Tudi iz primerov iz angleških virov je razvidno, da je ujemanje povedka s povedkovim določilom pogosto v rabi, kar Blaganje in Konte zavračata, saj naj bi se povedek vedno ujemal z osebkom.

Opazila sem, da je ujemanje v stavkih, kjer gre za SZ s kategorijo živosti, bolj nedvoumno določeno npr. v primerih

[...] **kakšna svinja je bil njegov oče [...]; Mohamed je bil sirota [...]; Mati je bila angel; Jefferson je bil reva!**

Pri teh primerih tudi ob zamenjavi SZ1 in SZ2 ne bi uporabili drugačne oblike vezi.

7 Zaključek

Literatura, ki sem jo pregledala med pisanjem diplomske naloge, kaže različne poglede na jezikovni problem ujemanja povedka in osebkov v kopulativnih stavkih. Toporišič se z njim zelo malo ukvarja, omenja le ujemanje povedkove vezi s povedkovim določilom v primeru, da je povedkovo določilo v dvojini ali množini. C. Orešnik in Orešnik ter Kunst-Gnamuš se že podrobneje osredotočajo na stavke s strukturo *SZ – vez biti – SZ*, vendar vsak zagovarja svoje stališče glede pojava. C. Orešnik in Orešnik govorita o identificirajočih in opisujočih povedkovih določilih in menita, da se povedkova vez ujema s povedkovim določilom (in torej ne s povedkom), če je le-to identificirajoče. Kunst-Gnamuš trdi, da se vez ujema z osebkom, ki pa ni nujno prva izmed obeh SZ v stavku. Opravila je tudi dve raziskavi, pri katerih pa ni sodelovalo dovolj oseb, da bi lahko z gotovostjo izpeljali pravila ujemanja. V raziskavah je ugotovila, da so udeleženci za osebek izbrali tisto SZ, ki je določala referenco v zunanjem svetu, za povedkovo določilo pa SZ, ki je izražala govorčevu stališče do reference. Kunst-Gnamuš se pri izbiri ujemanja vezi nekajkrat sklicuje na svoj jezikovni čut, s čimer se strinjam. Pri kontrastivni analizi z angleščino sem ugotovila, da ta jezikovni problem tudi v tem jeziku ni razrešen, saj imajo jezikoslovci o njem različne teorije. Blaganje in Konte menita, da se mora povedek vedno ujemati z osebkom, ostali jezikoslovci dopuščajo druge možnosti.

Menim, da je problem še premalo raziskan in opisan, da bi bilo mogoče z gotovostjo trditi, kaj je prav in kaj narobe. Zaenkrat lahko govorimo le o primerni in manj primerni uporabi oblike povedkove vezi, nikakor pa ne o napačni rabi. Mislim, da je za razrešitev problema treba opraviti več raziskav, ki morajo biti obsežnejše, zajemati pa morajo naravne govorce slovenščine (govorci v slovenistični oziroma jezikoslovni stroki in tudi govorci izven stroke). Iz ugotovljenega lahko izpeljem misel, da je treba temu jezikovnemu problemu posvetiti še veliko pozornosti in opraviti obsežnejše raziskave, ki bodo reprezentativni pokazatelj uporabe.

8 Povzetek

V diplomskem delu sem se ukvarjala z ujemanjem med povedkom in osebkom v kopulativnih stavkih tipa *SZ – vez biti – SZ*. Delo povzame skladenjska razmerja, osredotoči se na načine za izražanje podrednega skladenjskega razmerja, še posebej na ujemanje. Osnovno pravilo ujemanja med glagolom povedku in samostalniško besedo v osebkcu v slovenščini je, da se povedek ravna po osebkcu v spolu, osebi in številu. Sledi povzetek Toporišičeve teorije o ujemanju v kopulativnih stavkih. Toporišič trdi, da osebek ne vpliva na obliko povedkove vezi, ko je v povedkovem določilu samostalnik v dvojini ali v množini. Takrat je vez kljub edninskemu osebkcu v dvojini ali v množini. Nato je predstavljena teorija Varje Cvetko Orešnik in Janeza Orešnika, ki trdita, da je ujemanje povedkove vezi s povedkovim določilom mogoče, če je povedkovo določilo identificirajoče (ne pa opisujoče). Hkrati poudarjata, da analizirata prvo SZ vedno kot osebek, drugo pa kot povedkovo določilo. Nasprotnega mnenja je Olga Kunst-Gnamuš, ki po teoriji o členitvi po aktualnosti meni, da je lahko osebek tudi druga SZ v stavku. Povzete so ugotovitve njenih dveh raziskav na to temo, vendar raziskavi vključujeta relativno malo udeležencev, zato je težko govoriti o reprezentativnosti rezultatov. Kunst-Gnamuš kot osebek analizira SZ, ki zaznamuje neko referenco. Nato sledi zelo hiter pregled teorije o ujemanju med povedkom in osebkcu v kopulativnih stavkih v angleščini, pri katerem sem ugotovila, da se tudi v angleški teoriji mnenja delijo, nekateri jezikoslovci dopuščajo v določenih primerih obe možnosti, drugi eno. Teoretičnemu delu sledijo primeri iz korpusa Gigafida in iz angleških virov, pri katerih sem ugotovila, da uporaba variira tudi pri izjemno podobnih stavkih.

9 Literatura in viri

9.1 Literatura

Dana Blaganje, Ivan Konte. *Modern English grammar*. Ljubljana: DZS, 2011.

Varja Cvetko Orešnik, Janez Orešnik. Povedkovo določilo v naravni skladnji slovenščine. *Merkujev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, 2007.

Bengt Jacobsson. Subject-verb concord in equative sentences in English. *Studia Linguistica*. 44/1 (1990). 30–58.

Simona Kranjc. *Zapiski s predavanj pri predmetu Skladnja slovenskega knjižnega jezika*. Študijsko leto 2013/14.

Olga Kunst-Gnamuš. Slovnična zgradba in vloga stavkov s pomensko podstavo *SZ1 biti SZ2*. *Jezik in slovstvo*. 38/7–8 (1993). 267–280.

Randolph Quirk, Sidney Greenbaum, Geoffrey Leech, Jan Svartik. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London: Longman, 1985.

Mojca Smolej. *Skladnja slovenskega knjižnega jezika – izbrana poglavja z vajami*. Ljubljana: Študentska založba, 2011.

Jože Toporišič. *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1992.

Jože Toporišič. *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: DZS, 1982.

Jože Toporišič. *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja, 2004.

9.2 Viri

Ayis Caperonis. *Stepping Over Myself: Finding My Way and My Life After a Brain Tumor*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Megan Crane. *Come Home for Christmas, Cowboy*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Rick Evans. *50 Year Adventure*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Josep Figueras, Ray Robinson, Elke Jakubowski. *Purchasing to Improve Health Systems Performance*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Gigafida. <http://www.gigafida.net/>.

Tobias Hecht. *Minor Omissions: Children in Latin American History and Society*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Bernhard Hofmann-Wellenhof, Herbert Lichtenegger, Elmar Wasle. *GNSS – Global Navigation Satellite Systems: GPS, GLONASS, Galileo, and more*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Nigel Howard Patten. *The Hounds of Samaria*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Sherrilyn Kenyon. *Bad Moon Rising*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Ulrich Merten. *Forgotten Voices: The Expulsion of the Germans from Eastern Europe after World War II*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Elemer Mihalyi. *Memoirs of a Survivor of the Twentieth Century: From Transylvania to the United States*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Momaya Press. *Momaya Annual Review 2007*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Brandi Perry. *A Whisper on the Bayou*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Keith R. A. DeCandido. *Under the Crimson Sun: A Dungeons & Dragons Novel*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Mary Sheldon. *Wish Upon A Star*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Sam Sheridan. *A Fighter's Heart: One Man's Journey Through the World of Fighting*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Peter Stansky. *The First Day of the Blitz: September 7, 1940*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Adriana Trigiani. *Cooking with My Sisters*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Gaetano V. Cavallaro. *Futility Ending in Disaster, Volume 2*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Bernadette Walker. *Bernadette It's Me*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Chris Wood. *Lossindor - Return to Earth*. Dosegljivo na <https://books.google.com/> (10. 8. 2015).

Izjava o avtorstvu

Izjavljam, da je diplomsko delo v celoti moje avtorsko delo ter da so uporabljeni viri in literatura navedeni v skladu z mednarodnimi standardi in veljavno zakonodajo.

Ljubljana, 31. avgusta 2015

Janja Ribič

Izjava kandidatke

Spodaj podpisana Janja Ribič izjavljam, da je besedilo diplomskega dela v tiskani in elektronski obliki istovetno, in dovoljujem objavo diplomskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

Datum: 31. avgust 2015

Podpis kandidatke: